

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 18.02.2024

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ταμείο Ανάκαμψης: Η λίστα που το Υπουργείο Οικονομικών δεν ήθελε να δεις ποτέ

Όλα τα έργα για τα οποία η Κυβέρνηση ζήτησε τροποποίηση ή απένταξη

Το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής, με επίκαιρη ερώτηση που κατέθεσε στις 4 Σεπτεμβρίου 2023 ο βουλευτής Α΄ Αθήνας Παύλος Γερούλανος και με αίτηση κατάθεσης εγγράφων που υπέβαλαν όλα τα μέλη - βουλευτές του Κινήματος στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής στις 15 Σεπτεμβρίου 2023, ζήτησε από την Κυβέρνηση πλήρη ενημέρωση για την πορεία των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης στην Ελλάδα (ποια έργα συνεχίζονται, ποια έργα εντάσσονται, ποια έργα απεντάσσονται και γιατί) καθώς και δύο πολύ συγκεκριμένα **έγγραφα** από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών:

1. Το πλήρες κείμενο της πρότασης αναθεώρησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που υπέβαλε η ελληνική Κυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 31 Αυγούστου, και
2. Το πλήρες κείμενο της πρότασης της ελληνικής Κυβέρνησης για την διεκδίκηση νέων πόρων από την Ε.Ε. μετά τα πρόσφατα πλήγματα στον εθνικό παραγωγικό ιστό από τις θεομηνίες που έπληξαν τη χώρα.

Η Κυβέρνηση, στις απαντήσεις της, στάθηκε αδύνατο να δώσει κάτι περισσότερο από απαντήσεις σε τίτλους και γενικόλογες αναφορές στα συγκεκριμένα μας ερωτήματα, ενώ στις 19 Οκτωβρίου 2023 αρνήθηκε να προσκομίσει τα συγκεκριμένα έγγραφα που της είχαν ζητηθεί, αναφέροντας μόνο το εξής: «Όταν ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις με την Επιτροπή και το κείμενο της πρότασης Αναθεώρησης οριστικοποιηθεί και εγκριθεί, θα είναι στη διάθεση της Βουλής και των Ελλήνων πολιτών».

Οι μήνες πέρασαν, η αναθεώρηση εγκρίθηκε από την αρμόδια σύνθεση του Συμβουλίου Υπουργών της Ε.Ε. στις 8 Δεκεμβρίου 2023, το μόνο που έγινε από την πλευρά της Κυβέρνησης ήταν η ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Σχεδίου «Ελλάδα 2.0» της εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου της Ε.Ε. για την έγκριση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας.

Συνολική ενημέρωση, για παράδειγμα, για το ποια συγκεκριμένα έργα – και γιατί – απεντάσσονται από το Εθνικό Σχέδιο ή αναθεωρείται το εύρος ή το χρονοδιάγραμμά τους δεν υπήρξε ποτέ, ενώ όλες οι σχετικές αναφορές της Κυβέρνησης περιορίζονται στην ανάδειξη γενικών αξόνων ως προς την εξέλιξη υλοποίησης του «Ελλάδα 2.0». Το συγκεκριμένο χάνεται μέσα στην απροθυμία της Κυβέρνησης να ενημερώσει με πραγματική

διαφάνεια και λεπτομέρεια και στην πολυπλοκότητα του διαδικτύου που **αποθαρρύνει κάθε αναζήτηση** από το ευρύ κοινό.

Πώς λοιπόν κάνει η Κυβέρνηση ό,τι μπορεί για να δυσκολέψει την ενημέρωση του πολίτη;

Προσέξτε:

Ένας πολίτης που θα ήθελε να ενημερωθεί στα ελληνικά αν ένα έργο που τον ενδιαφέρει στο Ταμείο Ανάκαμψης τροποποιήθηκε ή απεντάχθηκε από αυτό, μετά την τελευταία πρόταση αναθεώρησης της ελληνικής Κυβέρνησης, θα έπρεπε να περάσει την εξής διαδικτυακή Οδύσσεια:

1. Το πρώτο λογικό βήμα: να επισκεφτεί την ιστοσελίδα <https://greece20.gov.gr/>
2. Στην μπάρα επιλογών να πάει στο «Ελλάδα 2.0».
3. Μετά να κάνει κλικ στο «Πλήρες Σχέδιο».
4. Ύστερα να κάνει κλικ στο «Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της ΕΕ για την έγκριση του αναθεωρημένου ΕΣΑΑ της Ελλάδας». [Να σημειωθεί ότι στην ίδια σελίδα υπάρχει στα ελληνικά το 384 σελίδων αναθεωρημένο Παράρτημα της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου αλλά το κείμενό του δεν ενημερώνει πουθενά τι αλλάζει και πού σε οποιοδήποτε έργο. Το μόνο κείμενο που μπορεί να βοηθήσει είναι η απόφαση του Συμβουλίου].

Σε αυτό το σημείο θα αντιλαμβανόταν ότι η απόφαση του Συμβουλίου στην ιστοσελίδα «Ελλάδα 2.0» είναι αναρτημένη μόνο στα αγγλικά.

5. Για να βρει μία απόδοσή της στα ελληνικά (η αναζήτηση με Google δεν οδηγεί πουθενά ακόμα κι αν χρησιμοποιηθεί copy paste ο τίτλος του αγγλικού κειμένου) πρέπει να επισκεφτεί την ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης <https://european-union.europa.eu/>
6. Μετά να μεταβεί στο κάτω μέρος της σελίδας της Ε.Ε. και να γνωρίζει ότι πρέπει να κάνει κλικ στο link «Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
7. Μετά να γνωρίζει ότι πρέπει να χρησιμοποιήσει τη μηχανή αναζήτησης της σελίδας του Συμβουλίου, βάζοντας για παράδειγμα τους όρους «Ταμείο Ανάκαμψης» και «Ελλάδα».
8. Στη συνέχεια, στα αποτελέσματα αναζήτησης, να αντιληφθεί ότι πρέπει να κάνει κλικ στο «Ταμείο ανάκαμψης: Πράσινο φως από το Συμβούλιο για τα τροποποιημένα εθνικά σχέδια 13 κρατών μελών».
9. Στην επόμενη σελίδα να κάνει κλικ στο «Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου για το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας»
10. Στη συνέχεια να κάνει κλικ στην ελληνική απόδοση του κειμένου της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου.
11. Μετά να επικεντρωθεί στις σελίδες 6 – 14 του κειμένου της απόφασης για το ποια έργα ή ορόσημα έργων απεντάσσονται ή τροποποιούνται.

Όμως η Οδύσσεια δεν τελειώνει εδώ: στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου, στις περισσότερες περιπτώσεις, περιλαμβάνονται μόνο γενικοί τίτλοι και κωδικοί των έργων για τα οποία ζητήθηκε από την ελληνική Κυβέρνηση είτε η απένταξή τους είτε η αναθεώρησή του αντικειμένου τους ή του χρονοδιαγράμματος τους.

12. **Στην απίθανη περίπτωση που ένας πολίτης είχε το κουράγιο να φτάσει μέχρι εδώ**, θα πρέπει στη συνέχεια, για να μπορέσει να βρει τι αφορά ο κάθε κωδικός έργου ή ορόσημου έργου που αναφέρεται στην απόφαση, να επιστρέψει στο <https://greece20.gov.gr/> και στην κεντρική μπάρα να αντιληφθεί ότι πρέπει να πάει στο «Διαχείριση έργων» και να κάνει κλικ στο «Αποφάσεις ένταξης».
13. Μετά να πάρει κάθε έναν από τους περισσότερους από 60 κωδικούς που αναφέρονται στην απόφαση του Συμβουλίου, να τον βάλει στη μηχανή αναζήτησης ώστε να του γίνει κατανοητό ποιο ακριβώς έργο αφορούσε ο κάθε κωδικός με αναλυτική περιγραφή.

Μία Κυβέρνηση που θα ενδιαφερόταν για τη Διαφάνεια, θα είχε επεξεργαστεί, αναρτήσει και θέσει άμεσα στη διάθεση κάθε πολίτη μία εύχρηστη και κατανοητή λίστα για το ποια συγκεκριμένα έργα ζήτησε να αναθεωρηθούν στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και ποιο ακριβώς ήταν σε κάθε περίπτωση το περιεχόμενο της αναθεώρησης που ζήτησε: χρονική μεταβολή, αλλαγή αντικείμενου, απένταξη; Η Κυβέρνηση Μητσοτάκη όχι μόνο δεν μπήκε καν στον κόπο να πάρει πραγματικές πρωτοβουλίες ενημέρωσης, αλλά έκανε ό,τι ήταν δυνατό για να εμποδίσει την έρευνα του κάθε ενδιαφερόμενου πολίτη, προκειμένου οι αρνητικές ειδήσεις να διαρρέουν με το σταγονόμετρο και να προωθείται μόνο το θετικό κυβερνητικό μήνυμα. Ακόμα και εις βάρος της Διαφάνειας.

Αυτό που αρνήθηκε να κάνει η Κυβέρνηση, να ενημερώσει με διαφάνεια, το κάνει σήμερα το ΠΑΣΟΚ, αφού μελετήσαμε, όσο πιο επισταμένα γίνεται, πλειάδα στοιχείων χαμένα μέσα στο διαδίκτυο. Με βάση την απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών της Ε.Ε., δίνουμε στη δημοσιότητα, σε απλά λόγια και προσθέτοντας περιγραφές για να είναι κατανοητό κάθε αντικείμενο, το σύνολο των έργων για τα οποία ζητήθηκε από την ελληνική Κυβέρνηση η αναθεώρησή τους ή η απένταξή τους από το πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Από την λίστα προκύπτει ότι τροποποιούνται ή και απεντάσσονται έργα που έχουν να κάνουν με απαραίτητες μεταρρυθμίσεις στη δικαιοσύνη, την διαφάνεια και την πάταξη τους φοροδιαφυγής, την προστασία του περιβάλλοντος, την αντιμετώπιση κλιματικών κρίσεων, απαραίτητα αντιπλημμυρικά έργα, σημαντικά οδικά δίκτυα, επιμορφωτικά προγράμματα για δημόσιους υπάλληλους και άνεργους, κοινωνικά προγράμματα που αφορούν την υγεία και την τεχνολογική διασύνδεση των νησιών μας.

Κάποια από τα μέτρα για τα οποία η Κυβέρνηση ζήτησε αναθεώρηση είναι γνωστά, κάποια όχι. Για κάποια από αυτά η Κυβέρνηση έχει προβεί σε ανακοινώσεις, για άλλα όχι. **Για αυτό και το ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής θα ζητήσει πλήρη και εμπειρισταωμένη ενημέρωση για κάθε ένα από τα μέτρα της παρακάτω λίστας καθώς και συγκεκριμένες απαντήσεις σε τέσσερα πολύ απλά ερωτήματα:**

- α) Ποιοι είναι συγκεκριμένα οι λόγοι που κατέστησαν υποχρεωτικό το να ζητηθεί η αναθεώρησή του μέτρου;
- β) Πού βρίσκεται η ευθύνη για τη μη υλοποίησή του σύμφωνα με το αρχικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανταγωνιστικότητας;
- γ) Τι ακριβώς ζητήθηκε για το συγκεκριμένο μέτρο από την Κυβέρνηση;
- δ) Τι ακριβώς προγραμματίζει η Κυβέρνηση για την υλοποίησή του;

Σύμφωνα λοιπόν με το επίσημο κείμενο της Ε.Ε.:

A. Το τροποποιημένο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν περιλαμβάνει πλέον ορισμένα μέτρα:

1. Το μέτρο 16962 (Υποθαλάσσια καλώδια οπτικών ινών) για την **ανάπτυξη υποθαλάσσιων καλωδίων οπτικών ινών** που συνδέουν την ηπειρωτική Ελλάδα με τα νησιά της και την Κύπρο.
2. Το μέτρο 16287 (Επιχειρησιακή συνέχεια του δημόσιου τομέα) σχετικά με τον σχεδιασμό όλων των απαιτούμενων δράσεων για τη **διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας σε ολόκληρη τη δημόσια διοίκηση**, έτσι ώστε να δίνεται στους υπαλλήλους οποιουδήποτε οργανισμού του δημόσιου τομέα η δυνατότητα να επιτελούν το έργο τους εξ αποστάσεως και με ασφαλή τρόπο.
3. Το μέτρο 16723 (**Ανάπτυξη δεξιοτήτων για επαγγελματίες του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα**) για προγράμματα κατάρτισης που θα συνάδουν με την ελληνική εθνική στρατηγική δεξιοτήτων και θα καλύπτουν τη διοίκηση επιχειρήσεων, την οικονομική διαχείριση, τη διαχείριση ανθρώπινων πόρων, την προώθηση

προϊόντων, τις ψηφιακές δεξιότητες, την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας και άλλα θέματα.

4. Το μέτρο 16970 (Πολιτιστικές και φυσικές διαδρομές) για την **αναβάθμιση της υλικής και ψηφιακής υποδομής σε περίπου 30 σημαντικούς χώρους** πολιτιστικής κληρονομιάς και/ή περιοχές φυσικού κάλλους σε όλη την Ελλάδα.

5. Το μέτρο 16950 (Ηλεκτρονικά διόδια) για την ανάπτυξη του συστήματος ηλεκτρονικών διοδίων στην Ελλάδα και έναν **δίκαιο και διαφανή μηχανισμό χρέωσης διοδίων**.

6. Το μέτρο 16592 (Διευκόλυνση εμπορίου) για τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών, όπως για παράδειγμα η **απλούστευση των υφιστάμενων προτελωνειακών και τελωνειακών διαδικασιών** και η σύσταση συστήματος παρακολούθησης για τη διασφάλιση της ορθής και αποτελεσματικής εφαρμογής των διασυνοριακών εμπορικών ελέγχων.

Επιπλέον, σύμφωνα με τα όσα ζήτησε η ελληνική Κυβέρνηση και καταγράφει η απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών Ε.Ε. **«τροποποιούνται για να μειωθεί το επίπεδο της απαιτούμενης υλοποίησης σε σύγκριση με το αρχικό ΣΑΑ , ώστε να αντικατοπτρίζεται η μειωμένη ενίσχυση»** τα εξής ορόσημα:

7. Το ορόσημο 152 του μέτρου 16934 (Αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης) για την **Ίδρυση και Λειτουργία 25 Πρότυπων Επαγγελματικών Λυκείων**.

8. Το ορόσημο 184 του μέτρου 16685 (Επίγνωση της διαφορετικότητας στους χώρους εργασίας) για την **ολοκλήρωση κατάρτισης σχετικά με την διαφορετικότητα που απευθύνεται σε χιλιάδες διευθυντικά στελέχη** και υπαλλήλους εξυπηρέτησης κοινού (και πιστοποίηση).

9. Τα ορόσημα 229 και 239 του μέτρου 16727 (**Ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα δικαιοσύνης (e-justice)**) για την αναβάθμιση συστημάτων τήρησης αρχείων & πληροφοριακών συστημάτων στα πολιτικά, ποινικά και διοικητικά δικαστήρια, το Ελεγκτικό Συνέδριο και το Εθνικό Ποινικό Μητρώο, με στόχο τη διευκόλυνση απονομής δικαιοσύνης.

<p>B. Εννέα μέτρα τροποποιούνται λόγω «απροσδόκητων εμποδίων, καθυστερήσεων που σχετίζονται με τη σύναψη συμβάσεων και τη μεταβίβαση δικαιωμάτων ιδιοκτησίας», σύμφωνα με όσα ισχυρίζεται η ελληνική Κυβέρνηση, η οποία ζήτησε τροποποίηση του πεδίου εφαρμογής τους ή την παράταση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησής τους. Ποια είναι τα 9 αυτά μέτρα συγκεκριμένα:</p>
--

10. Το ορόσημο 39 του μέτρου 16932 (**Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών**) για την ολοκλήρωση όλων των εργασιών για την επίτευξη ενεργειακής απόδοσης και τη βελτίωση του αποτυπώματος άνθρακα, **συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης και της επισκευής των χαλύβδινων κατασκευών της στέγης του σταδίου** (στέγαστρο) (πρώτο υποέργο).

11. Τον στόχο 80 του μέτρου 16283 (Υλοποίηση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας (ΠΕ.ΚΕ.Π.Π.) μέσω ΣΔΙΤ, για την **ολοκλήρωση κατασκευής και θέση σε λειτουργία 13 περιφερειακών κέντρων επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας**.

12. Το ορόσημο 182 του μέτρου 16925 (Ψηφιακός μετασχηματισμός του συστήματος κοινωνικής υποστήριξης) για την **ολοκλήρωση της παράδοσης από την διαχειριστική αρχή 80.000 καρτών αναπηρίας στους δικαιούχους.**

13. Το ορόσημο 212 του μέτρου 16702 (Βελτίωση του πλαισίου AML/CFT) για ένα **ενισχυμένο πλαίσιο καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (AML)** και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (CFT) – π.χ. δημιουργία της πλατφόρμας για τη συλλογή των στατιστικών δεδομένων που τηρούν οι εθνικές αρμόδιες αρχές.

14. Το μέτρο 16711 (**Επαγγελματοποίηση του τομέα των δημόσιων συμβάσεων**)

15. Τα ορόσημα 247 και 249 του μέτρου 16624 (**Δημιουργία - επέκταση - αναβάθμιση των υποδομών των ερευνητικών κέντρων υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ)**) και συγκεκριμένα: Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας· Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά»· Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος Φλέμινγκ»· Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης· Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών· Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών· Εθνικό Έντυπο Δ1_E3 Έκδοση 1.2 - 6 - Αστεροσκοπείο Αθηνών· Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών· Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ· Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών· Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας ΝΟΗΣΙΣ, Θεσσαλονίκη· Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας· Επιστημονικό Πάρκο Πατρών· Πάρκο Υψηλής Τεχνολογίας και Έρευνας στην Περιφέρεια Ηπείρου.
Υπουργείο ευθύνης: Υπουργείο Ανάπτυξης και Εμπορίου.

16. Τα ορόσημα 255 και 256 του μέτρου 16628 (**Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Ε-65: Τρίκαλα — Εγνατία Οδός**) που αφορούν έργα μέχρι την ολοκλήρωση του έργου, συμπεριλαμβανομένων των παρεπόμενων εργασιών (όπως όλοι οι σταθμοί διοδίων, ο φωτισμός και τα μέτρα ασφαλείας που απαιτούνται για την πιστοποίηση και τη λειτουργία του αυτοκινητοδρόμου).

17. Τον στόχο 261 και το ορόσημο 262 του μέτρου 16630 (**Βόρειος οδικός άξονας Κρήτης (ΒΟΑΚ)**) για την πρόοδο των κατασκευαστικών εργασιών και την ολοκλήρωση του έργου.

18. Το ορόσημο 306 του μέτρου 16599 (**Ψηφιοποίηση δικτύου οικονομικής διπλωματίας**), μεταξύ άλλων με την έναρξη λειτουργίας της πύλης «ενιαίας θυρίδας» εξαγωγών και την έναρξη λειτουργίας υπηρεσίας Διαμεσολαβητή για να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των εμποδίων από τους εξαγωγείς κατά τη διαδικασία εξαγωγών.

Γ. Η Ελλάδα εξήγησε ότι ένα μέτρο δεν είναι πλέον εφικτό εντός του χρονοδιαγράμματος ούτε βρίσκεται στο επίπεδο του κόστους που είχε εκτιμηθεί στο αρχικό Σχέδιο Ανακάμψης και Ανθεκτικότητας, λόγω του υψηλού πληθωρισμού, ιδίως όσον αφορά τις δαπάνες κατασκευής. Η Ελλάδα ζήτησε παράταση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης. Αφορά συγκεκριμένα:

19. Το ορόσημο 186 του μέτρου 16922 (Κοινωνική ένταξη) για την **ολοκλήρωση προγράμματος ανακαίνισης 100 διαμερισμάτων** (70 στον Δήμο Αθηνών και 30 στον Δήμο Θεσσαλονίκης) για 250 δικαιούχους. Το μέτρο αποσκοπεί στην παροχή στεγαστικής στήριξης στις πλέον ευάλωτες ομάδες που απειλούνται ή αντιμετωπίζουν έλλειψη στέγης.

Δ. Η Ελλάδα εξήγησε ότι δεκατέσσερα μέτρα (στο κείμενο της απόφασης λανθασμένα αναφέρει δεκαπέντε μέτρα) τροποποιούνται διότι απρόβλεπτα προβλήματα που άπτονται των συγκεκριμένων μέτρων, όπως πιο περίπλοκες από τις αρχικά προβλεπόμενες νομικές και τεχνικές απαιτήσεις, προκάλεσαν

καθυστερήσεις στην εφαρμογή. Η Ελλάδα ζήτησε παράταση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησής τους. Ποιες είναι αυτές οι 14 περιπτώσεις:

20. Το ορόσημο 59 του μέτρου 16772 (Νομοθεσία διαχείρισης αποβλήτων για την εφαρμογή βιώσιμης υγειονομικής ταφής και ανακύκλωσης), **που αφορά στη σύσταση και λειτουργία της ρυθμιστικής αρχής διαχείρισης αποβλήτων** (Στελέχωση και κτιριακός εξοπλισμός).

21. Το ορόσημο 136 του μέτρου 16750 (Ψηφιακός μετασχηματισμός των συστημάτων εργασίας) για την **ολοκλήρωση της αναβάθμισης του συστήματος ψηφιακής απονομής σύνταξης (ΑΤΛΑΣ)** που επιτρέπει την καλύτερη διεκπεραίωση των αιτήσεων συνταξιοδότησης και εφάπαξ παροχών.

22. Το ορόσημο 144 του μέτρου 16747 (Ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας) για την επιτυχή ολοκλήρωση συνολικού προγράμματος **αναβάθμισης δεξιοτήτων / επανειδίκευσης και βραχυπρόθεσμης απασχόλησης για τουλάχιστον 13.000 ανέργους** (ηλικίας 25-45 ετών) επί συνόλου 15.000 δικαιούχων.

23. Το ορόσημο 161 του μέτρου 16755 (Μεταρρύθμιση του συστήματος πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης) για την κοινοποίηση ανάθεσης συμβάσεων που αποστέλλεται από το Υπουργείο Υγείας σε αναδόχους για την **ανακαίνιση τουλάχιστον 156 Κέντρων Υγείας** (50 % του συνόλου των Κέντρων Υγείας στην Ελλάδα) που θα αναβαθμιστούν μέσω ενεργειακά αποδοτικών ανακαινίσεων και ενεργειακά αποδοτικών μέτρων όσον αφορά τη δημόσια υποδομή και τον ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό.

24. Το ορόσημο 175 του μέτρου 16726 (Βελτιστοποίηση των κοινωνικών παροχών) για την **ολοκλήρωση καθιέρωσης προπληρωμένων καρτών** για την καταβολή κοινωνικών παροχών από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) και τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).

25. Τα ορόσημα 176 και 179 του μέτρου 16904 (Ενέργειες για την Επιχειρησιακή Λειτουργία του Προσωπικού Βοηθού Ανεξάρτητης Διαβίωσης) για την **ολοκλήρωση του δεύτερου σταδίου αξιολόγησης της παροχής προσωπικής βοήθειας σε άτομα με αναπηρία** και την ανάπτυξη του προγράμματος προσωπικής βοήθειας για άτομα με αναπηρία σε εθνική κλίμακα.

26. Το ορόσημο 241 του μέτρου 16580 (Εφαρμογή του νέου ενιαίου πλαισίου αφερεγγυότητας για την αναδιάρθρωση του χρέους και τη δεύτερη ευκαιρία) για την αναβάθμιση του μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης και προληπτικής αναδιάρθρωσης χρέους που **παρέχει σε ιδιώτες και επιχειρήσεις τη δυνατότητα αποτροπής της υπερχρέωσης** και αντιμετώπισης της διευθέτησης χρέους με χρήση εξωδικαστικών διαδικασιών.

27. Το ορόσημο 269 του μέτρου 16833 (Εφαρμογή των εργασιών αποκατάστασης της συμμόρφωσης με τον EASA) για την **ολοκλήρωση όλων των εργασιών αποκατάστασης στους 13 αερολιμένες** και πιστοποίηση από τον EASA.

28. Το ορόσημο 280 του μέτρου 16293 (Ο πολιτισμός ως κινητήριος μοχλός ανάπτυξης) για ένα **σύγχρονο εμπορικό σήμα και πλατφόρμα του ελληνικού πολιτισμού**.

29. Τα ορόσημα 293 και 298 του μέτρου 16975 (Παρεμβάσεις αναβάθμισης περιφερειακών λιμένων) για την ολοκλήρωση της κοινοποίησης ανάθεσης συμβάσεων για **αναβαθμίσεις περιφερειακών λιμένων** με σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και παρεμβάσεις αναβάθμισης περιφερειακών λιμένων σε νησιά και περιοχές με ανεπτυγμένη τουριστική δραστηριότητα.

30. Το ορόσημο 295 του μέτρου 16931 (Τουριστική ανάπτυξη) για την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάθεσης συμβάσεων για **αναβαθμίσεις τουριστικών λιμένων** με σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

31. Το ορόσημο 296 του μέτρου 16921 (**Επανεπίδραση και αναβάθμιση δεξιοτήτων στον τομέα του τουρισμού**) με ολοκλήρωση επιμορφωτικών προγραμμάτων.

32. Το ορόσημο 304 του μέτρου 16634 (Νέα βιομηχανικά πάρκα) με την έναρξη ισχύος όλων των απαραίτητων νομοθετικών πράξεων παράγωγου δικαίου για την έναρξη της εφαρμογής του νέου πλαισίου για τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για τα **βιομηχανικά επιχειρηματικά πάρκα**.

33. Το ορόσημο 317 του μέτρου 16543 (Δράσεις για την απλούστευση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την αναβάθμιση της ποιότητας και της ασφάλειάς του) με την ανάπτυξη ενός σύγχρονου κανονιστικού, οργανωτικού και λειτουργικού πλαισίου για τις **ποιοτικές υποδομές στην Ελλάδα** σύμφωνα με τον κανονισμό 765/2008, και έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου σχετικά με την εγκατάσταση μεταποιητικών δραστηριοτήτων στην Αττική με σκοπό την εξάλειψη υπερβολικά υψηλών περιορισμών που δεν είναι αναλογικοί προς τους στόχους πολιτικής.

Ε. Η Ελλάδα εξήγησε ότι δεκαεπτά μέτρα τροποποιούνται ή αποσύρονται διότι απρόβλεπτα προβλήματα που άπτονται των συγκεκριμένων μέτρων «κατέστησαν απαραίτητη μια εναλλακτική προσέγγιση για την επίτευξη του στόχου» του μέτρου ή δημιούργησαν την ανάγκη προσαρμογής του μέτρου για την επίτευξη παρόμοιων στόχων με αποτελεσματικότερο τρόπο. Η Ελλάδα ζήτησε την τροποποίηση ή την απαλοιφή του πεδίου εφαρμογής των προαναφερθέντων οροσήμων και στόχων ή την παράταση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης. Ποιες είναι οι 17 περιπτώσεις:

34. Το μέτρο 16831 (**Produc-E Green**) που αφορά στην κοινοποίηση ανάθεσης από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τις εγκεκριμένες αιτήσεις που υποβλήθηκαν για περισσότερες από 10 βιομηχανικές μονάδες («Produc-E Green»).

35. Τα ορόσημα 66, 71 και 74 του μέτρου 16850 (Υποδομές παροχής και εξοικονόμησης πόσιμου νερού) για την **πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων για μονάδες αφαλάτωσης και την ολοκλήρωση υποδομών παροχής και εξοικονόμησης πόσιμου νερού**, συμπεριλαμβανομένων των εξής: α) Υποδομές ύδρευσης σε επτά περιοχές, β) Τρεις μονάδες αφαλάτωσης, γ) Έργα τηλεμετρίας- τηλεχειρισμού για τον εντοπισμό διαρροών σε δίκτυα ύδρευσης, δ) Προμήθεια ψηφιακών υδρομέτρων, ε) Δράσεις εξοικονόμησης νερού σε 45 000 νοικοκυριά και 10 000 επιχειρήσεις τουλάχιστον.

36. Το μέτρο 16882 (**Αντιπλημμυρικά έργα**) που αφορά:

- i. 2η Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης του Έργου «Υποπράξη 4. Έργα διευθέτησης ρεμάτων περιοχής Ωραιοκάστρου και κατασκευή απαραίτητων δικτύων ομβρίων»
- ii. Εγγειοβελτιωτικά έργα παραλίμνιων περιοχών Αμβρακίας - Αμφιλοχίας και Βάλτου Α' Φάση Ν. Αιτωλοακαρνανίας
- iii. Κατασκευή συμπληρωματικών έργων ταμιευτήρα Μπραμιανού, αντιπλημμυρικών έργων Γρα Λυγιάς και φράγματος Μύρτου Π.Ε. Λασιθίου Κρήτης
- iv. Έργο Αντιπλημμυρικής Προστασίας του Δήμου Λουτρακίου Περαιχώρας Αγ. Θεοδώρων (Β' Φάση)
- v. 1η Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης του Έργου «Υποπράξη 4. Έργα διευθέτησης ρεμάτων περιοχής Ωραιοκάστρου και κατασκευή απαραίτητων δικτύων ομβρίων»
- vi. Έργα διευθέτησης ρεμάτων περιοχής Ωραιοκάστρου και κατασκευή απαραίτητων δικτύων ομβρίων

37. Το μέτρο 16898 (**Έργα ύδρευσης**) που αφορά:
- i. Κατασκευή φράγματος Τσικνιά Ν. Λέσβου, εγκαταστάσεων επεξεργασίας νερού και δικτύων»
  - ii. Κατασκευή Έργων Ύδρευσης Ν. Πρέβεζας - Άρτας – Λευκάδας

38. Τα ορόσημα 312 και 316 του μέτρου 16285 (**Επενδύσεις στο εθνικό αρδευτικό δίκτυο μέσω προγραμμάτων ΣΔΙΤ**) που αφορούν:
- i. Αρδευτικό δίκτυο Αλμωπαιού μέσω ΣΔΙΤ
  - ii. Λιμνοδεξαμενή Χοχλακίων Δ.Δ. Παλαικάστρου, Δ. Ιτάνου, Ν. Λασιθίου και Συνοδά Έργα - Φράγμα Αγ. Ιωάννη Ιεράπετρας Ν. Λασιθίου και Βασικά Έργα Αξιοποίησης Αρδευτικού νερού
  - iii. Μεταφορά και διανομή νερού από τον ποταμό Νέστο στην πεδιάδα της Ξάνθης για αρδευτικούς σκοπούς
  - iv. Αρδευτικό δίκτυο Υπερείας Ν. Λάρισας – Ορφανών Ν. Καρδίτσας
  - v. Ένταξη του Έργου «Εκσυγχρονισμός αρδευτικού δικτύου του ΤΟΕΒ Ταυρωπού»
  - vi. Φράγμα Μιναγιώτικο και δίκτυο άρδευσης

39. Το ορόσημο 88 και τον στόχο 91 του μέτρου 16834 (**Διάδρομοι 5G** — Ανάπτυξη δικτύων 5G που θα παρέχουν κάλυψη όλων των ελληνικών αυτοκινητοδρόμων που αποτελούν μέρος των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών), προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες για συνδεδεμένη και αυτόνομη κινητικότητα.

40. Το ορόσημο 334 του μέτρου 16857 (Μετάβαση σε ταχείες ευρυζωνικές συνδέσεις — **Μετάβαση σε ευρυζωνικές συνδέσεις 100/200 Mbps** (υπερταχείες ή ultrafast) και ενίσχυση της ζήτησης για πολύ ταχεία (superfast) ευρυζωνικότητα) για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή σχεδίου δράσης για τη μετάβαση σε ευρυζωνικές συνδέσεις μέσω της εγκατάστασης οπτικών ινών και του συνοδευτικού εξοπλισμού σε κτίρια, καθώς και υποθαλάσσιων καλωδίων στην περίπτωση των **ελληνικών νησιών**.

41. Το ορόσημο 242 του μέτρου 16576 (**Ίδρυση παρατηρητηρίου πιστωτικής επέκτασης**) που αφορά τη δημιουργία ενός παρατηρητηρίου το οποίο θα συλλέγει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τη ρευστότητα που παρέχουν οι τράπεζες σε ιδιώτες και νομικά πρόσωπα, με σκοπό τον καλύτερο σχεδιασμό και την εφαρμογή στοχευμένων δημόσιων πολιτικών που αποσκοπούν στην αύξηση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση.

42. Τα ορόσημα 167 και 168 του μέτρου 16752 (**Ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα της υγείας (DigHealth)**) για την πλήρη έναρξη λειτουργίας του Εθνικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας και ολοκλήρωση των κύριων στοιχείων του προγράμματος ψηφιακής υγείας κατά του καρκίνου. Επιπλέον, το πληροφοριακό σύστημα για τη θεραπεία του καρκίνου πρέπει να έχει εγκατασταθεί σε τουλάχιστον 8 (από τα 12) νοσοκομεία.

43. Το ορόσημο 185 του μέτρου 16763 (**Ψηφιοποίηση του συστήματος μετανάστευσης και ασύλου**).

44. Τα ορόσημα 192 και 194 του μέτρου 16611 (**Ψηφιακός μετασχηματισμός των φορολογικών ελέγχων**) για ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού των φορολογικών ελέγχων (ολοκλήρωση της λειτουργίας της πλατφόρμας διαχείρισης υποθέσεων για φορολογικούς ελέγχους, η οποία θα κάνει χρήση του συστήματος επιχειρηματικής ευφυΐας / ανάλυσης δεδομένων που υποστηρίζει τον ψηφιακό μετασχηματισμό με στόχο την ενίσχυση της ικανότητας της ΑΑΔΕ να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της ως πλήρως ανεξάρτητης αρχής).

45. Το ορόσημο 208 του μέτρου 16972 (Μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης) για ολοκλήρωση προγραμμάτων κατάρτισης για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την **επανεπίδευση τουλάχιστον 250.000 δημόσιων υπαλλήλων**.

46. Τα ορόσημα 228 και 235 του μέτρου 16733 (Δεξιότητες και ψηφιακές δεξιότητες των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων) με την πλήρη υλοποίηση όλων των έργων που περιλαμβάνονται στη μεταρρύθμιση σχετικά με τις **δεξιότητες και τις ψηφιακές δεξιότητες των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων**.

47. Το ορόσημο 248 του μέτρου 16654 (TH²ORAX: Επιλέξιμο ολιστικό υβριδικό επιχειρησιακό αυτόνομο σύστημα (Trellis Holistic & Hybrid Operational Ruggedized Autonomous eXemplary system)) που αφορά στη **δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος πληροφόρησης «επόμενης γενιάς»** για τη χώρα, βασισμένο σε τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης & Machine-to-Machine Learning.

48. Το ορόσημο 268 του μέτρου 16982 (Οργανωτική μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού τομέα) με πλήρη λειτουργία των νέων οντοτήτων ΟΣΕ/ΕΡΓΟΣΕ και **πλήρης εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Διαχείρισης Σιδηροδρομικής Κυκλοφορίας (ERTMS)** στον σιδηροδρομικό.

49. Το ορόσημο 285 του μέτρου 16725 (**Αναβάθμιση καλλιτεχνικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης**), συμπεριλαμβανομένης της ίδρυσης νέας Σχολής Οπτικοακουστικών Μέσων και της ολοκλήρωσης της μετεγκατάστασης της Εθνικής Σχολής Χορού και του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, καθώς και της αναθεώρησης του νομικού πλαισίου για την αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών και τη διασφάλιση της ποιότητας της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης.

50. Το μέτρο 16954 (Παρεμβάσεις για την αναβάθμιση και αναδιάταξη του συστήματος και των υποδομών του ελληνικού σιδηροδρομικού δικτύου), **με αναβάθμιση των Υποδομών Ασφάλειας των 10 μεγαλύτερων σιδηροδρομικών Σηράγγων του Ο.Σ.Ε** με χρήση έξυπνων συστημάτων και ολοκλήρωση των παρεμβάσεων για την αναβάθμιση του ελληνικού σιδηροδρομικού δικτύου.

ΣΤ. Η Ελλάδα εξήγησε ότι μέρος ενός υφιστάμενου μέτρου δεν είναι πλέον εφικτό – και ζήτησε τροποποίηση του στόχου – λόγω των απρόβλεπτων επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης που προκλήθηκε από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας στην Ουκρανία. Αφορά...

51. Τον στόχο 15 του μέτρου 16871 (Δράσεις αναζωογόνησης των περιοχών που πλήττονται περισσότερο (περιοχές δίκαιης μετάβασης)) που αναφέρεται στην **ολοκλήρωση των έργων αποκατάστασης των εδαφών (15.000 εκτάρια) στη Δυτική Μακεδονία και τη Μεγαλόπολη**.

Ζ. Η Ελλάδα εξήγησε ότι δέκα μέτρα δεν είναι πλέον πλήρως εφικτά, λόγω ζήτησης χαμηλότερης του αναμενόμενου και διαταραχών στην αλυσίδα ζήτησης και εφοδιασμού και ζήτησε την τροποποίηση ή τη μείωση του εύρους του πεδίου εφαρμογής των προαναφερθέντων οροσήμων και στόχων. Ποιες είναι οι 10 περιπτώσεις:

52. Τα ορόσημα 34 και 35 του μέτρου 16876 (Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων του δημόσιου τομέα) για την **ολοκλήρωση παρεμβάσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια του δημόσιου τομέα (210 κτίρια)** με μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κατά μέσο όρο, τουλάχιστον 30%.

53. Τα ορόσημα 49, 52 και 55 του μέτρου 16924 (Ηλεκτροκίνηση) για την ολοκλήρωση της εγκατάστασης τουλάχιστον **8.000 δημόσια προσβάσιμων σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων** σε στρατηγικές αστικές και προαστιακές τοποθεσίες εντός πόλεων και σε σημεία ενδιαφέροντος, καθώς και των επιλεγμένων μονάδων λειτουργίας.

54. Το ορόσημο 110 του μέτρου 16780 (**Περαιτέρω εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών μίας στάσης της δημόσιας διοίκησης**) μέσω της απόκτησης και της χρήσης 6.000 ηλεκτρονικών υπολογιστών/εκτυπωτών/ταμπλετών που θα χρησιμοποιηθούν για τη διαδικασία ηλεκτρονικής υπογραφής, 200 συστημάτων διαχείρισης σειράς προτεραιότητας και έξυπνης κοινοποίησης, 1.000 τερματικών υποβολής σχολίων (feedback terminals), πλατφόρμας αξιολόγησης και κινητής εφαρμογής.

55. Το ορόσημο 131 του μέτρου 16706 (Ψηφιακός μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων), μεταξύ άλλων, με τη **στήριξη της ψηφιοποίησης 100.000 ΜΜΕ** με χρηματοδότηση από σύστημα κουπονιών, με χρηματοδοτική στήριξη 1.000 ΜΜΕ από το σύστημα κουπονιών αποκλειστικά για τη μετάβασή τους στο υπολογιστικό νέφος και την αναβάθμιση ή αντικατάσταση 500.000 ταμειακών μηχανών με λύσεις που βασίζονται σε υπολογιστή και αντικατάσταση 100.000 παλαιών συστημάτων POS.

56. Το ορόσημο 150 του μέτρου 16289 (Στρατηγική αριστείας στα πανεπιστήμια και καινοτομία) που αφορά στην ολοκλήρωση της **πρωτοβουλίας «Επισκέπτες Καθηγητές»** και αξιολόγησή της.

57. Τα ορόσημα 177 και 178 του μέτρου 16919 (Παιδική προστασία) που αφορούν σε αποϊδρυματοποίηση ανηλίκων (ολοκλήρωση επαγγελματικής αναδοχής 160 ανηλίκων με σοβαρές αναπηρίες και/ή σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας), **ολοκλήρωση διαμερισμάτων ανεξάρτητης διαβίωσης για την αποϊδρυματοποίηση εφήβων** και ανάπτυξη της ικανότητάς τους αυτοσυντήρησης και βαθμιαία αυτονομία με στόχο την ομαλή μετάβαση στην ενήλικη ζωή και στην ετοιμότητα για ένταξη στην αγορά εργασίας.

58. Το ορόσημο 181 του μέτρου 16945 (**Δημιουργία μονάδων παιδικής μέριμνας εντός μεγάλων επιχειρήσεων**) που αφορά στην ολοκλήρωση και στελέχωση τουλάχιστον 120 εγκαταστάσεων παιδικής μέριμνας εντός επιχειρήσεων (οι επιχειρήσεις τις οποίες στοχεύει αυτό το μέτρο είναι 50 επιχειρήσεις με περισσότερους από 100 εργαζομένους (μεσαίες) και 70 επιχειρήσεις με περισσότερους από 250 εργαζομένους (μεγάλες)).

59. Το ορόσημο 187 του μέτρου 16688 (Πρωώθηση της ένταξης του πληθυσμού των προσφύγων στην αγορά εργασίας) που αφορά στην **ολοκλήρωση προγραμμάτων πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις για τουλάχιστον 14.580 πρόσφυγες**.

60. Το ορόσημο 189 του μέτρου 16614 (**Ηλεκτρονικές ταμειακές μηχανές και POS**) για ηλεκτρονικές ταμειακές μηχανές και σημεία πώλησης (POS).

61. Το στόχο 330 του μέτρου 16980 (Δανειακή διευκόλυνση για το ΣΑΑ) που αφορά σε έγκριση πράξεων του **InvestEU**.